

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

172

Vragen van het lid **Jan Vos** (PvdA) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het interview met Martin Christie (Bettercoal) waarin hij pleit voor een behoedzame kolendialoog met Colombia* (ingezonden 18 september 2014).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 3 oktober 2014).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Martin Christie (Bettercoal) pleit voor behoedzame kolendialoog met Colombia. «Niet met opgeheven vinger zwaaien»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u de Kamer informeren over de eerste assessments van kolenmijnen in Colombia, die op dit moment plaatsvinden bij onder meer één van de mijnen van Drummond? Wie voert de audits uit? Zijn deze audits volgens u voldoende onafhankelijk en diepgravend opgezet?

Antwoord 2

Voor invulling en versterking van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid in de steenkoolketen hebben internationaal opererende energieproducenten begin 2012 het initiatief Bettercoal opgericht. Eind augustus heeft Bettercoal zijn eerste site-assessment afgerond. Deze vond plaats bij Drummond, in de mijnen Pribbenow en El Descanso in het gebied Cesar. De audit werd uitgevoerd door het bedrijf ERM Certification and Verification Services. Volgens Bettercoal besteedden vier onderzoekers van dit bureau vijf dagen in het veld met het spreken van managementleden, uitvoerders, contractanten en verschillende stakeholders als: lokale bevolkingsgroepen, burgemeesters, NGO's, lokale autoriteiten en lokale priesters. Bettercoal audits kunnen door verschillende organisaties worden uitgevoerd. Op dit moment heeft Bettercoal negen organisaties geselecteerd: Achilles Ltd, Ernst & Young, ECSI, LLC, ERM Certification and Verification Services Limited,

¹ Energie Actueel, 10 september 2014

Golder Associates, Green Horizons Environmental Consultants Limited, Resource Consulting Services Limited, Synergy Global Consulting Ltd en Wardell Armstrong International. De evaluatoren werken voor onafhankelijke en professionele organisaties die bekend zijn met zowel mijnbouw als de relevante standaarden, zoals de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights.

Bij de assessments worden mijnen getoetst op de tien richtlijnen van de Bettercoal Code. Daarnaast werkt Bettercoal met een standaard assessment procedure, waarin voor zowel de mijn als de evaluator het proces van begin tot eind wordt beschreven. Tenslotte heeft Bettercoal ook nog Assessment Guidelines opgesteld. Deze richtlijnen bieden de auditors sturing bij het uitvoeren van het assessment. Zo geven ze aan welke bewijsstukken, processen en systemen voldoen aan de Bettercoal Code en wat voor interviews en observaties een goede indicatie geven van feitelijk gedrag.

Vraag 3

Op welke wijze kunnen de resultaten van de audits die worden opgezet en uitgevoerd in het kader van de kolendialoog met Bettercoal meegenomen worden bij de opstelling van het Energieconvenant met de Nederlandse energiebedrijven, welke op 1 oktober afgerond moet zijn?

Antwoord 3

De energiebedrijven voeren via Bettercoal onafhankelijke audits uit bij steenkoolmijnen waar de leden van Bettercoal hun steenkool betrekken. De resultaten van de audits worden gedeeld met de leden van Bettercoal, waaronder de energiebedrijven die werken aan het convenant. De uitkomsten van deze audits worden gebruikt om verbeterprogramma's op te stellen voor de steenkoolmijnen. De energiebedrijven geven aan dat zij op basis van deze informatie keuzes in hun bedrijfsvoering maken.

Het convenant beoogt om de milieu en arbeidsomstandigheden in de steenkoolketen voor de toekomst structureel te verbeteren. Dit betekent dat het convenant meer is dan uitsluitend een opsomming van voorgenomen activiteiten naar aanleiding van (de eerste) audits van Bettercoal.

Vraag 4

Kunt u aangeven aan welke voorwaarden een inclusieve stakeholderdialoog volgens u moeten voldoen? Bent u van mening dat het steenkoolconvenant op een inclusieve wijze tot stand komt? Zo nee, waarom niet en welke stappen kunnen worden gezet om te zorgen voor een inclusief proces? Zo ja, waaruit blijkt dit volgens u?

Antwoord 4

In zijn advies IMVO-convenanten van 25 april jl. stelde de SER dat er bij het opstellen van IMVO-convenanten ruimte nodig is voor maatwerk ten aanzien van de inhoud en de vorm van de afspraken, de betrokken partijen en de geschillenbeslechting. Dit vanwege de specifieke context van verschillende sectoren. Ook adviseerde de SER stakeholders te betrekken bij het opstellen van IMVO-convenanten.

De maatschappelijke organisaties zien voor zichzelf verschillende rollen weggelegd. Sommige organisaties willen langdurig meedenken en meewerken, zij kunnen partij worden bij een convenant. Andere organisaties willen wel in gesprek, maar zien een expliciete samenwerking niet zitten. Zij kiezen liever voor een adviesfunctie. Daarnaast zijn er organisaties die het proces van buitenaf kritisch volgen en aandacht genereren voor bepaalde aspecten. Al deze rollen zijn waardevol en hebben een andere plek in het proces van het opstellen van IMVO-convenanten.

De ontwikkeling van het convenant over de steenkoolketen kent een lange voorgeschiedenis. In dit proces zijn veel partijen het vertrouwen in elkaar kwijtgeraakt. Dat betreurt ik. Ik geloof dat convenanten het best tot stand kunnen komen vanuit een directe dialoog. Mijn uitgangspunt is dat bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere relevante stakeholders hun krachten bundelen. De Nederlandse overheid biedt daarvoor een platform en waar nodig ondersteuning. In de opstelling van het onderhavige convenant hebben mijn ambtenaren en ik de afgelopen maanden meerdere malen met zowel energiebedrijven, mijnbouwbedrijven als maatschappelijke organisaties overlegd. Dit gebeurde zowel in groepsverband als individueel. Ook de

energiebedrijven hebben op individuele basis contact gehad met maatschappelijke organisaties. Daarnaast hebben de partijen elkaar in mei ontmoet bij een bijeenkomst over het MVO-beleid van het mijnbouwbedrijf Drummond. De energiebedrijven waren tevens aanwezig bij de lancering van het rapport «The dark side of coal» en bij de bijeenkomst «Kleeft er bloed aan mijn energierekening?». Bij het opstellen van het convenant wordt ook de schriftelijke input van de maatschappelijke organisaties met de energiebedrijven gedeeld. Ook hebben vijf NGO's input geleverd in een onderzoek naar mogelijkheden voor een klachtenmechanisme in de steenkoolketen dat is uitgevoerd door het onderzoeksbureau BSR. Kortom, bij de opstelling van dit convenant is gebleken dat maatwerk inderdaad nodig is en dat er geen standaarddefinitie van «inclusieve stakeholderdialoog» is. Ik hoop dat de verschillende stakeholders betrokken zullen worden bij de implementatie van het convenant. Ik verwacht dat mijn reis naar Colombia van 24 tot en met 26 november, waarbij zowel CEO's van de energiebedrijven als maatschappelijke organisaties en een delegatie uit uw Kamer mij vergezellen, bijdraagt aan de verbetering van het onderlinge vertrouwen tussen de betrokken partijen.

Vraag 5

Bent u bereid de Kamer per brief te informeren over de uitkomsten van uw vervolgoverleg met de CEO's van energiebedrijven over de voortgang van het energieconvenant, dat plaatsvindt op 29 september aanstaande?

Antwoord 5

Het vervolgoverleg heeft inmiddels plaatsgevonden. Graag informeer ik u daarom hierbij over de uitkomsten van het gesprek. De energiebedrijven hebben de afgelopen tijd flinke stappen gezet. Inmiddels ligt er een door de sector opgesteld conceptconvenant. Hierin worden onder andere afspraken vastgelegd over herkomsttransparantie, een klachtenmechanisme en groepsaanspreekbaarheid van de bedrijven. Het vergroten van de transparantie is steeds het meest delicate onderdeel geweest bij de besprekingen over het convenant. Op dit moment bekijkt de Autoriteit Consument en Markt (ACM) de eventuele effecten van de voorgestelde vorm van transparantie. Met de energiebedrijven heb ik afgesproken dat, wanneer de ACM geen problemen ziet, we het convenant zo snel mogelijk afronden. Met de energiebedrijven heb ik tevens gesproken over de aankomende economische missie naar Colombia. De interesse van de bedrijven om deel te nemen aan deze reis is groot. De CEO's hebben in het gesprek aangegeven graag zo veel mogelijk stakeholders te spreken om een compleet beeld te krijgen van de situatie ter plaatse.

Vraag 6

Staat afsluiting van het energieconvenant nog altijd gepland op 1 oktober aanstaande? Deelt u de mening dat het efficiënter is het energieconvenant af te sluiten nádat u en de CEO's van de energiebedrijven de geplande reis naar Colombia hebben gemaakt, zodat de bevindingen van de CEO's in het convenant kunnen worden verwerkt?

Antwoord 6

Ondanks de voortgang van de gesprekken zal het convenant niet op 1 oktober kunnen worden afgerond. Reden daarvoor is dat het gevraagde ACM-onderzoek nog niet beschikbaar is. Ik streef wel naar afronding van het convenant vóór de reis naar Colombia. Het convenant betreft de algemene ketenverantwoordelijkheid voor de inkoop van kolen door de Nederlandse energiebedrijven, niet alleen in Colombia. Tijdens de reis kan dan duidelijk worden waar partijen kunnen bijdragen aan verbetering van de situatie en hoe zij invulling kunnen geven aan het convenant.